

24. 2. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ochrana obchodního tajemství a dalších informací při využití Leniency programu

Domnívá-li se soutěžitel, že je účastníkem kartelové dohody, může v rámci tzv. Leniency programu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) podat žádost o upuštění od uložení pokuty či snížení pokuty, pokud zároveň poskytne ÚOHS veškeré jemu dostupné informace a důkazy o dané kartelové dohodě. V praxi si však soutěžitelé mohou klást otázku, zda v důsledku využití Leniency programu nebude ohroženo jejich obchodní tajemství, případně zda informace, které v rámci Leniency programu poskytnou ÚOHS nebudou následně použity proti nim při uplatňování soukromoprávních nároků na náhradu škody v oblasti hospodářské soutěže.

Leniency program

Leniency program neboli program shovívavosti je institutem práva na ochranu hospodářské soutěže^[1], který spočívá v možnosti neudělení pokuty, resp. alespoň jejího snížení, pokud účastník kartelové dohody ohlásí ÚOHS kartel a poskytne k němu veškeré jemu dostupné informace a důkazy.

Podmínkou pro upuštění od uložení pokuty je, že soutěžitel (i) jako první ze všech soutěžitelů předloží ÚOHS informace a podklady o kartelové dohodě, které ÚOHS dosud nezískal a které odůvodňují provedení cíleného šetření na místě nebo prokazují existenci takové dohody; (ii) přizná účast na této dohodě; (iii) nečiní nátlak na ostatní soutěžitele, aby se této zakázané dohody účastnili; a (iv) ve správním řízení aktivně napomáhá objasnění případu, zejména poskytne ÚOHS všechny jemu dostupné podklady a informace o této dohodě.

Pokud soutěžitel není prvním ze všech soutěžitelů, který kartel ÚOHS oznámí, může přesto dosáhnout alespoň snížení pokuty, pokud soutěžitel předloží ÚOHS informace a podklady o utajované horizontální dohodě, které mají významnou přidanou důkazní hodnotu ve vztahu k důkazní hodnotě podkladů a informací ÚOHS dosud získaných.

Přestože tento nástroj se v praxi zdá být poměrně efektivním řešením, které ÚOHS umožňuje postihovat kartelové dohody, které by jinak nebylo možné odhalit, může Leniency program narážet na různé obavy soutěžitelů, které mohou ve svém důsledku snižovat motivaci k jeho využití. Jedna z takových obav je často spojena s možností soukromoprávního vymáhání náhrady škody způsobené porušením pravidel na ochranu hospodářské soutěže, kdy se soutěžitelé obávají, že jimi dobrovolně poskytnuté informace o účasti v kartelové dohodě, budou následně využity proti nim samotným v rámci soukromoprávních sporů o náhradu škody. Další z častých obav soutěžitelů je, že v průběhu řízení dojde k vyzrazení jejich obchodního tajemství či jiných důležitých informací, z nichž by mohli jejich konkurenti získat výhodu.

ÚOHS i zákonodárce jsou si výše uvedených obav soutěžitelů vědomi, a proto v právní úpravě na ochranu hospodářské soutěže, jakož i v související právní úpravě náhrady škody za porušení pravidel hospodářské soutěže, nalezneme několik institutů a pravidel, jež mají za cíl ochránit soutěžitele, který se rozhodne v rámci Leniency programu spolupracovat s ÚOHS, před nepříznivými důsledky takového postupu.

Ochrana obchodního tajemství

Podklady a informace předané ÚOHS ze strany soutěžitele v rámci žádosti o upuštění od uložení pokuty či snížení pokuty mohou obsahovat obchodní tajemství ve smyslu § 504 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Soutěžitelé však mají právo chránit své obchodní tajemství, které se vyskytuje v předaných podkladech a informacích, aby tak nedošlo k jeho vyzrazení, např. při zpřístupnění poskytnutých informací třetím osobám. V rámci ochrany obchodního tajemství jsou tudíž soutěžitelé oprávněni vyznačit v rámci poskytovaných podkladů a informací takové části dokumentů, které obsahují obchodní tajemství a které je tak třeba ochránit před přístupem třetích osob. Je však třeba upozornit, že ÚOHS dohlíží na to, aby nedocházelo k extenzivnímu vyznačování obchodního tajemství a vyznačovány tak byly skutečně jen informace, které naplňují veškeré znaky obchodního tajemství ve smyslu shora uvedeného ustanovení občanského zákoníku.

Zpravidla je ze strany ÚOHS vyžadováno, aby byly takové podklady a informace poskytnuty ve dvou verzích, z nichž jedna verze bude obsahovat úplné informace včetně obchodního tajemství a bude sloužit pouze pro účely šetření ÚOHS, zatímco druhá verze bude upravena tak, že z ní informace představující obchodní tajemství budou odstraněny. Zároveň je umožněno namísto dvou verzí poskytnout ÚOHS dostatečně podrobný výpis z předložených dokumentů, který obchodní tajemství neobsahuje.

Pokud soutěžitel sám neoznačí, které informace v rámci poskytnutých podkladů tvoří obchodní tajemství, může k tomu být ze strany ÚOHS vyzván. Soutěžitel je povinen na výzvu ÚOHS vyznačit v poskytnutých podkladech obchodní tajemství, přičemž pokud tak neučiní ve stanovené lhůtě, má se za to, že poskytnuté podklady obchodní tajemství neobsahují[2].

Mlčenlivost a nahlížení do spisu

Zákon o ochraně hospodářské soutěže poskytuje ochranu obchodnímu tajemství a dalším důvěrným informacím též skrze zákonnou povinnost mlčenlivosti[3], kterou tento zákon ukládá všem osobám v pracovněprávním či jiném vztahu k ÚOHS. Tato povinnost mlčenlivosti pracovníků ÚOHS přitom dle zákona trvá i po skončení takového pracovněprávního či jiného vztahu.

Další ochranu podkladů a informací předaných ÚOHS v souvislosti s žádostí o neuložení nebo snížení pokuty poskytuje zákon o ochraně hospodářské soutěže ve vztahu k vedení spisu. Zákon v této souvislosti zavádí povinnost uchovávat mimo spis žádost o upuštění od uložení pokuty či snížení pokuty, jakož i další podklady a informace, které byly v souvislosti s nimi ÚOHS předloženy, a to až do okamžiku sdělení výhrad[4].

Části spisu, které obsahují žádost o upuštění od uložení pokuty či její snížení, jakož i další související podklady a informace, jsou dále vyloučeny z nahlížení do spisu. Nahlížet do těchto částí spisu za předpokladu, že z nich bylo odstraněno obchodní tajemství, může pouze účastník řízení nebo jeho zástupce, přičemž zákon v takovém případě stanoví omezení ve vztahu k nahlížení, kdy si nelze činit výpisy a nelze pořizovat kopie spisu či jeho částí[5].

Ochrana informací v řízení o náhradě škody

Zákonodárce myslel též na ochranu soutěžitelů, kteří spolupracují v rámci Leniency programu s ÚOHS, ve vztahu k vymáhání náhrady škody způsobené třetím osobám porušením pravidel hospodářské soutěže. V § 2 odst. 2 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže[6] tak najdeme, že prohlášení učiněná soutěžitelem vůči ÚOHS v rámci Leniency programu představují

důvěrnou informaci chráněnou povinností mlčenlivosti.

V návaznosti na výše uvedené vymezení pak zákonodárce v § 15 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže stanoví postup v řízení o zpřístupnění důkazního prostředku v rámci řízení o náhradě škody způsobené omezováním hospodářské soutěže. Důvěrné informace podle § 2 odst. 2 zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže nelze v řízení o náhradě škody zpřístupnit. Navrhovatel však může v odůvodněných případech požadovat, aby byly předmětné dokumenty předloženy soudu za účelem ověření, že takové informace skutečně obsahují.

Obdobný postup byl dovozen Soudním dvorem Evropské unie^[7] též ve vztahu k informacím obsaženým ve spisech Evropské komise týkajících se šetření porušení čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie. Pokud tak účastník řízení o náhradu škody požádá Evropskou komisi o zpřístupnění dokumentů obsažených ve spise vedeném v řízení o porušení čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie, má Evropská komise právo odmítnout zpřístupnění takových dokumentů s odkazem na ochranu obchodních zájmů podniků účastnících se řízení o porušení čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie, jakož i ochranu cílů vyšetřování s ním souvisejícího. Soudní dvůr Evropské unie přitom dovodil, že výjimka z přístupu k dokumentům se uplatní i po vydání konečného rozhodnutí Evropské komise.

Závěr

Závěrem lze shrnout, že právní řád a postupy zavedené ÚOHS v rámci Leniency programu poskytují celou řadu institutů, které mají zabránit negativním důsledkům účasti soutěžitele v rámci Leniency. Některé z těchto ochranných institutů a postupů však vyžadují aktivitu ze strany konkrétního soutěžitele, např. pokud jde o vyznačování obchodního tajemství v poskytovaných dokumentech, což je třeba při případné přípravě žádosti o upuštění od uložení pokuty či snížení pokuty nepodcenit.

Mgr. Dominika Valentová,
advokátní koncipientka

Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Růžová 1416/17, 110 00, Praha 1
Koliště 1912/13, 602 00, Brno

Tel.: +420 222 544 201

e-mail: office@dolezalpartners.com

[1] Viz § 22ba odst. 1 zákona č. [143/2001](#) Sb. o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“).

[2] Viz § 21c odst. 2 in fine zákona o ochraně hospodářské soutěže.

[3] Viz § 24 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

[4] Viz § 21c odst. 4 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

[5] Viz § 21c odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže ve spojení s § 38 odst. 4 zákona č. 500/2004

[6] Zákon č. [262/2017](#) Sb., o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže a o změně zákona č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže“).

[7] Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 27.02.2014, sp. zn. C-365/12 P.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Právo společníka na informace v s. r. o.: silný nástroj kontroly, ale ne bez hranic](#)
- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 - právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost - prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Jak soutěžní právo reaguje na pohlcování startupů technologickými giganty aneb fenomén vražedných akvizic](#)